

Rapport

Datum: 19 mei 2005

Rapportnummer: 2005/147

Klacht

Verzoekster, een vennootschap onder firma, klaagt erover dat (een controleur van) de Voedsel en Waren Autoriteit/Keuringsdienst van Waren, Regionale Dienst Zuidwest

- een houten voorwerp dat zij als decoratief artikel te koop aanbood, heeft aangemerkt en getest als speelgoed, het artikel hierna onveilig heeft verklaard, en erop heeft aangedrongen de nog onverkochte artikelen retour te zenden aan de fabrikant, terwijl daarna is gebleken dat de leverancier en de detailhandel (ook in de omgeving van haar bedrijf) dit artikel nog steeds verkopen;

- haar een waarschuwing heeft gegeven betreffende het ontbreken van verplichte CE-markering op diverse soorten houten speelgoed dat bij inspectie in haar bedrijf was aangetroffen, terwijl zij het speelgoed op dat moment daar niet te koop aanbood, maar in opslag had en de waren zo goed mogelijk controleerde voordat ze (op weekmarkten) te koop werden aangeboden.

Beoordeling

I. Ten aanzien van het veerbeest

Bevindingen

1. Verzoekster is een V.O.F. die houten artikelen verkoopt aan consumenten. Tijdens een inspectie in het bedrijf merkte de Voedsel en Warenautoriteit (VWA) een zogeheten "veerbeest" (een houten popje aan een spiraalveer) aan als speelgoed, waarna het als zodanig werd getest en onveilig werd bevonden. Verzoekster stelt dat de VWA haar hierop maande om de nog onverkochte veerbeesten retour te zenden naar de fabrikant. Verzoekster acht deze gang van zaken onterecht aangezien het veerbeest naar haar mening geen speelgoed is, maar een decoratief artikel. Voorts bemerkte verzoekster nadien dat soortgelijke artikelen nog steeds in Nederland werden verkocht, onder andere door haar leverancier te Staphorst en andere winkels. Verzoekster noemde deze verkooppunten niet bij name. Verzoekster voelt zich door de VWA benadeeld ten opzichte van deze bedrijven.

2. In reactie op de klacht deelde de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) mee dat in deze zaak de bepalingen van de Warenwet (zie Achtergrond, onder 1.) en het Warenwetbesluit Speelgoed (zie Achtergrond, onder 2.) van belang zijn, welke regelgeving strekt tot bescherming van de volksgezondheid. Hij merkte daarbij op dat de definitie van het begrip "speelgoed" in het Warenwetbesluit met opzet ruim was gekozen in verband met de bevordering van de veiligheid in de privé-sfeer. Door deze ruime definitie is de bestemming van de waar relevant, en niet de aanduiding ervan. Voorts deelde de

minister mee dat het veerbeest voldoet aan de wettelijke omschrijving van speelgoed en dat het daarom als zodanig kan worden geïnspecteerd door de VWA/KvW (Keuringsdienst van Waren).

De minister merkte verder op dat iedereen zich aan de geldende regelgeving dient te houden, ongeacht eventuele overtredingen door anderen. Tenslotte liet de minister weten dat de VWA bij brief van 2 september 2004 aan verzoekster had gemeld dat uit navraag onder controleurs naar de verkoop van het veerbeest was gebleken dat soortgelijke goederen niet tijdens andere inspecties waren aangetroffen. De VWA had verzoekster voorts laten weten dat indien dergelijke waar wel ergens anders zou worden aangetroffen, een onderzoek naar de onvolkomenheden zou worden ingesteld. De VWA had verzoekster in de brief van 2 september 2004 tevens uitgenodigd om de adressen van de andere verkooplocaties door te geven.

Bij schrijven van 4 april 2005 bestreed de minister verzoekers stelling dat de VWA hem had gemaand de nog onverkochte veerbeesten retour te zenden.

Beoordeling

3. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

4. De VWA is een opsporingsautoriteit die onder andere bij ondernemers controleert op naleving van de bepalingen van de Warenwet en de daarop berustende bepalingen.

5. De Nationale ombudsman stelt vast dat de VWA het veerbeest, gelet op de ruime definitie van het begrip "speelgoed" in het Warenwetbesluit Speelgoed, kon aanmerken en derhalve testen als speelgoed.

6. In het onderhavige geval heeft de VWA bij het testen van het veerbeest gehandeld in het algemeen belang van de bescherming van de volksgezondheid, en meer specifiek de beoordeling van de veiligheid in de privé-sfeer. De VWA kon in redelijkheid oordelen dat dit belang diende te prevaleren boven het commerciële belang dat verzoekster had bij de verkoop van veerbeesten. Of de VWA bij verzoekster heeft aangedrongen op retourzending van de nog onverkochte artikelen, is overigens niet komen vast te staan.

7. Voor zover verzoekster zich door de VWA achtergesteld voelt ten opzichte van andere handelaren omdat zij meent dat het veerbeest ook na de desbetreffende inspectie door verschillende handelaren ter verkoop werd aangeboden, overweegt de Nationale ombudsman dat uit de brief van 2 september 2004 aan verzoekster blijkt dat de VWA de veerbeesten zelf nog niet eerder was tegengekomen en dat zij geïnteresseerd is in de door verzoekster nog niet nader genoemde verkooppunten. Hieruit kan worden begrepen dat ook de eventueel aangetroffen veerbeesten van andere handelaren aan een inspectie, en

indien nodig verdergaande maatregelen, door de VWA zullen worden onderworpen.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van de waarschuwing

Bevindingen

1. Na een inspectie van de opslagplaats van verzoekster op 26 februari 2004 waarschuwde de VWA haar bij brief van 5 maart 2004 naar aanleiding van het aantreffen van speelgoed waarop de CE-markering (zie Achtergrond, onder 2.) ontbrak.
2. Verzoekster voelt zich door deze schriftelijke waarschuwing onterecht behandeld omdat zij het speelgoed ten tijde van de inspectie niet daadwerkelijk te koop aanbood, maar slechts in opslag had. Verzoekster stelt dat zij de waren altijd zo goed mogelijk controleerde voordat zij de waren daadwerkelijk te koop aanbood aan consumenten.
3. In zijn reactie op de klacht deelde de minister mee dat de Warenwet ook van toepassing is op het speelgoed dat nog in opslag is.

Beoordeling

4. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel.
5. De Warenwet richt zich niet op hetgeen zich in particuliere huishoudens bevindt (zie Achtergrond, onder 1.) Ingevolge artikel 4, eerste lid onder a van het Warenwetbesluit Speelgoed dient al het speelgoed van een CE-markering te zijn voorzien. De definitie van het woord "verhandelen" in de Warenwet omvat niet alleen het te koop aanbieden van een waar, maar ook het voorhanden of in voorraad hebben van een waar.
6. Vaststaat dat het ongemarkeerde speelgoed niet werd aangetroffen in een particuliere woning, maar in een opslagplaats van een bedrijf. Daaruit volgt dat de bepalingen van de Warenwet en de daarop gebaseerde bepalingen van toepassing waren.
7. Het speelgoed was ook bestemd voor aflevering, zodat ook in zoverre aan het markeringsvereiste moest zijn voldaan. Daaraan doet niet af dat verzoekster het speelgoed nog controleerde.
8. Wanneer een controleur van de VWA in een opslagplaats van een handelaar ongemarkeerd speelgoed aantreft, is hij bevoegd naar aanleiding daarvan een maatregel te treffen.

In het onderhavige geval heeft de controleur verzoekster slechts een schriftelijke waarschuwing gegeven waarin stond dat zij handelde in strijd met een bepaling uit het Warenwetbesluit Speelgoed, teneinde haar ertoe te bewegen zich te conformeren aan de op haar van toepassing zijnde wettelijke voorschriften. De VWA heeft meer ingrijpende maatregelen naar aanleiding van deze overtreding achterwege gelaten.

9. Gelet op het voorgaande concludeert de Nationale ombudsman dat de getroffen maatregel niet onnodig bezwarend was en in evenredige verhouding stond tot het doel.

De onderzochte gedraging is ook op dit punt behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Voedsel en Waren Autoriteit/Keuringsdienst van Waren, Regionale Dienst Zuidwest te Zwijndrecht is niet gegrond.

Onderzoek

Op 2 augustus 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van S. V.O.F., te Moordrecht, ingediend door de heer A. te Delft, met een klacht over een gedraging van de Voedsel en Waren Autoriteit/Keuringsdienst van Waren, Regionale Dienst Zuidwest te Zwijndrecht. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van LNV verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tevens werd aan de minister een aantal vragen gesteld.

Vervolgens werd verzoekster in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoekster gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

De reactie van de minister gaf aanleiding tot wijziging van het verslag.

INFORMATIEOVERZICHT

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Brief van 5 maart 2004 van de Voedsel- en Warenautoriteit aan verzoekster;

Brief van 28 juni 2004 van verzoekster aan de Nationale ombudsman;

Brief van verzoekster aan de Nationale ombudsman van 14 juli 2004;

Brief van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aan de Nationale ombudsman van 29 oktober 2004.

Bevindingen

zie onder Beoordeling

Achtergrond

1. Warenwet (Wet van 1 november 2001, Stb. 557)

Artikel 1, eerste lid, aanhef en onder a. en d., tweede en derde lid

“1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. waren: roerende zaken waaronder eetwaren, met inbegrip van kauwpreparaten andere dan tabak, en drinkwaren alsmede bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen onroerende zaken;

d. verhandelen: het te koop aanbieden, uitstellen, tentoonstellen, verkopen, afleveren of voorhanden of in voorraad hebben van een waar.

2. Deze wet is niet van toepassing ten aanzien van hetgeen geschiedt in de sfeer van de particuliere huishouding of van een daarmee bij algemene maatregel van bestuur gelijkgestelde andere huishouding, met dien verstande dat bij algemene maatregel van bestuur ten aanzien van technische voortbrengselen anders kan worden bepaald.

3. Deze wet is ten aanzien van het voorhanden of in voorraad hebben van een waar niet van toepassing indien aannemelijk kan worden gemaakt dat de waar niet voor aflevering en indien het een technisch voortbrengsel betreft, tevens niet voor gebruik bestemd is. Voorts is deze wet ten aanzien van het afleveren van een waar niet van toepassing indien aannemelijk kan worden gemaakt dat het afleveren geschiedt ter vernietiging van de waar of om de waar in overeenstemming te brengen met regels, bij of krachtens deze wet met betrekking tot die waar gesteld.”

2. Warenwetbesluit Speelgoed (AmvB van 29 mei 1991, Stb. 269)

Artikel 1, eerste lid, onder a

“In dit besluit wordt verstaan onder:

a. speelgoed: goederen of delen daarvan, die ontworpen of kennelijk bestemd zijn om bij het spelen door kinderen tot de leeftijd van 14 jaar te worden gebruikt waaronder begrepen teken-, schrijf- en kleurmateriaal, alsmede materiaal voor handenarbeid en leer- en ontwikkelingsmateriaal, met uitzondering van boeken.”

Artikel 4, eerste lid onder a

“1. De aanduiding houdende de CE-markering:

a. moet worden gebezigd voor speelgoed.”

Artikel 5, eerste lid

“1. Speelgoed en kinderwaren dienen te zijn voorzien van de naam, firmanaam of handelsmerk alsmede het adres van de fabrikant, de importeur die de waren binnen het grondgebied waarop het EEG-verdrag van toepassing is dan wel het grondgebied van een van de staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, in de handel brengt of heeft gebracht, of de binnen de hiervoor bedoelde grondgebieden gevestigde gemachtigde van de fabrikant.”